

מדינת ישראל
THE STATE OF ISRAEL

ירושלים, כ"א בסיון התשפ"ד
27 יולי 2024

לכבוד ראש הממשלה מר בנימין נתניהו
מזכיר הממשלה עו"ד יוסי פוקס
שלום רב,

הנדון: קריאה להפסקת כהונתה של היועצת המשפטית לממשלה

ביום 7.2.22 מונתה עורכת הדין גלי בהרב-מיארה ליועצת המשפטית לממשלה על-ידי ממשלת ישראל ה-36. המינוי נעשה חרף התנגדותו של יו"ר ועדת האיתור, נשיא ביהמ"ש העליון בדימוס אשר גרוניס, שציין בחוות דעתו: "למנות אותה (את בהרב-מיארה, ע.ש.). זה כמו למנות תת-אלוף לרמטכ"ל".

ממשלת ישראל ה-37 בראשותך הוקמה ביום 31.12.2022, ובחרה להותיר את בהרב-מיארה בתפקידה. זאת, על אף שהיה יסוד סביר לחשוש כי נאמנותה נתונה לחברי הממשלה הקודמת, ובראשם - לשר המשפטים הקודם מר גדעון סער שנאבק למען מינויה.

אכן, מאז הוקמה הממשלה הנוכחית ועד ימים אלה, התברר כי חששות אלו התממשו - ואף מעבר לכך. בקרב רבים מחברי הקואליציה רווחת ההכרה בכך שהמניע להחלטותיה השונות של היועמ"שית אינו מניע מקצועי בעיקרו, אלא פוליטי. הדברים אמורים הן לגבי חוות הדעת הנמסרות על ידה ומטעמה לממשלה, הן ביחס לייצוג הממשלה בהליכים הנדונים בפני בג"ץ והן באשר לאופן ישום מדיניות אכיפת החוק בכלל - והשמירה על הסדר הציבורי בפרט.

תקצר היריעה מלהכיל את פירוט אירועי ההתנגשות בין בהרב-מיארה לממשלה מאז הוקמה. ברם, אציין מקצת דוגמאות בולטות מן העת האחרונה, הממחישים את הפרקטיקה הלעומתית המופגנת עמה אנו מתמודדים:

1. ייצוג המדינה בפני בג"ץ: בסדרת החלטות בחרה היועמ"שית שלא לייצג את המדינה בעתירות שנדונו בפני בג"ץ, פרשת הרוגלות, מרבית העתירות שליוו את הרפורמה המשפטית, מינוי נשיא לבית המשפט העליון וגיוס בני ישיבות. לא זו אף זו - במרבית המקרים התייצבו נציגי היועמ"שית לדיונים בבג"ץ תוך אימוץ עמדת העותרים במובהק, כנגד עמדת הממשלה וזאת במקביל להטלת "איסור" על שכירת ייצוג פרטי ע"י הממשלה.

כתוצאה נאלצה הממשלה שוב ושוב למצוא פתרונות יצירתיים כגון ייצוג עצמאי בבג"ץ, העלאת נושאים מהירה לסדר יומה של הממשלה, ניהול ויכוחים משפטיים מהותיים ותחלופת מכתבים בין מזכיר הממשלה ליועצת המשפטית לממשלה, העברת חקיקה למסלול חקיקה פרטית ועוד ועוד.

מדינת ישראל
THE STATE OF ISRAEL

2. 'מניעה משפטית': גם במישור זה, בולטת הלעומתיות שמגלה היועמ"שית לפעולות הממשלה בדרישתה להימנע מהובלת מהלכים שלטוניים או מינויים בשירות הציבורי. רק באחרונה, קבעה היועמ"שית כי הממשלה "מנועה" מלקדם את נושאי הארכת שירות מילואים או החלת דין רציפות על חוק הגיוס. "מניעות" אלה מצטרפות לשורה ארוכה של מניעות משפטיות קודמות, שלמרבה הפלא לא התעוררו בשום שלב בתקופת הממשלה הקודמת.

3. אכיפה בררנית - כללי: מאז קמה הממשלה, וביתר שאת מאז התגברות המחאה כנגד הכוונה לקדם רפורמה במערכת המשפט, ומלחמת חרבות ברזל, נערכו הפגנות סוערות שהתאפיינו לא פעם בעבירות חמורות על החוק דוגמת הסתה חמורה, איומים כנגד אישי ציבור, חסימות צירי תנועה, אלימות פיזית והשחתת רכוש. להלן מקבץ חלקי ובלתי ממצה: פריצה למשרדי 'פורום קהלת' בחודש אפריל אשתקד, התפרצות לבית פרטי על ציר ההפגנה בנתיבי איילון תוך בזיזת והשחתת רכושו לשם חסימת הציר, חסימה פיזית של שרים וח"כים בפתח ביתם (כדי למנוע את הגעתם למשכן הכנסת), תקיפות פיזיות כנגד השרים דיכטר, רגב, תקיפת רכבו של השר לוינ כשהוא יושב בתוכו. ברם, למעט במקרה בודד של תקיפת השרה עידית סילמן - לא הוגשו כתבי אישום בכל המקרים האחרים.

אלימות קשה הפנו מפגינים גם כנגד שוטרי משטרת ישראל. למרות קיומם של תיעודים ברורים המציגים תקיפות שוטרים (לרבות אירוע בו הושלכו לפידים בוערים על פרש משטרת), ולמרות התנכלות מאורגנת ברשתות לשוטרים בשמותיהם, למיטב הידיעה - לא הוגשו בגין אירועים אלה כתבי אישום.

לשיא הגיעו הדברים בהפגנה שהתקיימה בחודש אפריל האחרון. בתום הפגנה סוערת שכללה חסימת ציר ראשי - כביש 1, מצאו את מותם שוטר ומתנדב משטרה שעסקו בפינוי הכביש החסום ונפגעו ע"י כלי רכב. ברם, לגודל השערורייה, האדם היחיד שנחקר באירוע היה נהג הרכב הפוגע - משרת מילואים שנסע בכביש ופגע בשגגה בשניים שעסקו במשימתם. ככל הידוע, לא נחקר איש מבין המפגינים או מארגני המחאה בגין גרימת סיכון החיים החמור שהסתיים בתוצאה הטראגית הזו.

4. אכיפה בררנית - הסתה כנגד אישי ציבור: במישור זה, הסלקטיביות באכיפת החוק היא אולי הבוטה מכולן, והמסוכנת ביותר. לאורך השנה האחרונה פורסמו מכתבי איום קשים שהופנו לחברי הממשלה והקואליציה, בין השאר על רקע קידום הרפורמה המשפטית ומלחמת חרבות ברזל. תוכן המכתבים היה במקרים רבים חריף ביותר ואף כלל איומים מפורשים ברצח, אולם כמעט ולא הוגשו כתבי אישום בגינם - חרף ריבוי המקרים; בחודש מרץ האחרון נעצרו שלושה מפגינים בקיסריה כשברשותם חומרי הצתה ומפות של בית ראש הממשלה. למרות התבטאויות גורמי החקירה במשטרה לפיהן השלושה "נערכו למבצע צבאי לכיבוש בית ראש הממשלה", וחרף נסיבות האירוע החמורות שלא היו דוגמתן מקום המדינה, שוחררו העצורים כעבור ימים ספורים ועד כה לא הועמדו לדין.

מדינת ישראל
THE STATE OF ISRAEL

כמו כן, בימים האחרונים אנו עדים להקצנה מזעזעת בדברי הסתה קשים הנשמעים ע"י נואמים מובילים בהפגנות כנגד רה"מ והממשלה. כך למשל: בשבוע שעבר נשא פעיל המחאה עמי דרור נאום שכלל, בין היתר, את האמירות הבאות: "נמחה את זכר נתניהו... הוא שטן... על חורבות הטירה שלו בקיסריה אנחנו נבנה מדשאה... השם נתניהו יהפוך לקללה..."; באירוע אחר, נאם האלוף במיל' גיא צור, ובהתייחסו לנתניהו קרא: "נתניהו בוגד(!), הפך לאויב העם(!) וצריך להדיחו מהר ככל הניתן"

לשם השוואה, אציין שני מקרים בהם דווקא גילתה מערכת אכיפת החוק נחישות ויעילות רבה בטיפול באירועי הסתה או איומים, תוך שהיא מזדרזת להעמיד לדין את החשודים. בחודש שעבר, נגזרו 6 חודשי עבודות שירות לאדם נכה, לבקשת התביעה, זאת בגין הודעת דוא"ל ששלח לתיבת פניות הציבור בבית המשפט העליון, שכללה איומים שונים ונאצות. לדברי הסנגוריה הציבורית המלווה את החשוד, העונש החמור אינו בר השוואה למקובל במקרים מקבילים, והוא ניתן חרף היעדר עבר פלילי, ולמרות שהשולח התחרט, התנצל והבהיר שלא התכוון לאיים; במקרה אחר, גם הוא מהחודש הקודם, קיבל בית המשפט את בקשת התביעה וגזר גזר בית המשפט 100 שעות עבודות שירות ומאסר על תנאי למשך שנתיים על אזרח שאיים על העיתונאית דנה וייס.

בהתחשב בהתגברות אירועי המחאה בשבועות האחרונים תוך גרימת סיכון חיים ממשי (שאף הוביל לתוצאה טראגית כאמור - במחיר של שני הרוגים), להקצנה המסוכנת בביטויי ההסתה, לאכיפה הסלקטיבית הבוטה ולכלל הפגמים שפורטו מעלה - המצב מחייב את החלפת היועצת המשפטית לממשלה לאלתר.

לא ניתן להשלים עוד עם איפה ואיפה בדין והכשלה בזדון של הממשלה על כל צעד ושעל. התמשכות מצב זה היא בלתי נסבלת, הן מבחינת תפקוד הממשלה והן מבחינת סבלם של אזרחי ישראל הנפגעים מפעולותיהם של קומץ מפגינים תוך חדלון מעש מצידן של מערכות האכיפה.

בפתיחתה של מסכת אבות כתבו חז"ל: "הוו מתונים בדין" אולם מה שאנו עדים לו הוא מופע אימים של קנאות והלבנת עבירות הסתה ואלימות בחסות החוק.

אני מבקש להביא בהקדם האפשרי החלטה להחלפת היועמ"שית, בהתאם לסמכות הממשלה על פי דין.

בברכה,

עמיחי שיקלי

שר התפוצות והמאבק באנטישמיות